

PRZEGLĄD GÓRNICZY

założono 01.10.1903 r.

MIESIĘCZNIK STOWARZYSZENIA INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW GÓRNICTWA

Nr 09 (1149)

wrzesień 2018

Tom 74 (LXXIV)

Informacja

25. Jubileuszowy Światowy Kongres Górniczy w Astanie - Kazachstan

Announcement – XXV Global Mining Congress in Astana – Kazakhstan

Prof. Piotr Czaja^{*)}

Od roku 1958 w odstępach 2-3-letnich odbywają się Światowe Kongresy Górnicze zapoczątkowane przez profesora Akademii Górniczo-Hutniczej Bolesława Krupińskiego, ówczesnego przewodniczącego Państwowej Rady Górnictwa. Kongresy przewędrowały już cały górniczy świat. Odbywały się na niemal wszystkich kontynentach, do niektórych górniczych krajów zawiąły już nawet dwukrotnie.

Światowymi Kongresami Górniczymi zarządza Międzynarodowy Komitet Organizacyjny (ang. *International Organising Committee IOC*), do którego obecnie przynależą 43 górnicze kraje ze wszystkich kontynentów. Każdy Komitet Narodowy reprezentowany jest przez 4-osobowy zespół, w skład którego wchodzi przedstawiciele nauki oraz przemysłu wydobywczego.

Przewodniczącym IOC, zwanym też prezydentem, był przez wiele lat sam prof. Bolesław Krupiński. Stanowisko to niepisany prawem, ale zwyczajowo należy do Polski, co akceptują wszystkie Narodowe Komitety, a po każdej 4-letniej kadencji oczekują polskiego kandydata. Po ostatnich 12 latach sprawowania tej funkcji przez Naczelnego Dyrektora Głównego Instytutu Górnictwa w Katowicach prof. Józefa Dubińskiego, w 2016 roku na Kongresie w Rio de Janeiro prezydentem został obecny Dziekan Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii AGH prof. Marek Cała. Polskiemu Komitetowi Narodowemu od roku 2010 przewodniczy prof. Piotr Czaja - wtedy Dziekan Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii.

O prawo organizowania kongresu ubiegają się największe potęgi górnicze świata. Wnioski są rozpatrywane na dorocznych posiedzeniach IOC z wyprzedzeniem co najmniej 5-letnim tak, żeby organizator miał wystarczająco dużo czasu na odpowiednie przygotowanie Kongresu. Pierwszy Kongres odbył się w Warszawie, a Kongres 21 – w Krakowie w jubileuszowym roku 2008. W 2018 roku w 60 rocznicę powstania Światowego Kongresu Górniczego odbył się w Astanie - stolicy Kazachstanu już 25 i Jubileuszowy Światowy Kongres Górniczy pod hasłem: „Innowacja krokiem naprzód w rozwoju światowego przemysłu wydobywczego”.

25. Światowy Kongres Górniczy w Astanie - dlaczego tu?

Kazachstan, jedna z republik dawnego Związku Radzieckiego, w 1991 roku ogłosił swoją niepodległość. Prezydentem nowego niepodległego państwa od 1990 roku jest Nursułtan Nazarbajew – postać bardzo kontrowersyjna, ale w wielu krajach świata ciesząca się dużym uznaniem. Republika ma charakter demokratyczny, ale władza prezydenta Nazarbajewa ma cechy władzy absolutnej. Prezydent powołuje i odwołuje rząd wedle swojej oceny, w ważnych sprawach ogłasza referendum i jednoosobowo podejmuje wszystkie ważne decyzje. Symbolem całkowitego zerwania z komunistycznym porządkiem panującym w byłym Związku Radzieckim ma być między innymi przeniesienie stolicy z Ałmaty do miasta o nazwie ASTANA zbudowanego od zera na stepie. Miasto Astanę proklamowano na stolicę w 1997 roku i obecnie jest to trzecia najmłodsza stolica na świecie. Od tego czasu miasto to jest największym placem budowy w Azji. Zamysłem Prezydenta Nazarbajewa jest zbudowanie nowej stolicy kontynentu zwanego Euro-Azją. W ciągu 20 lat w mieście tym wybudowano wiele wspaniałych obiektów, wysokich drapaczy chmur, meczetów, mnóstwo obiektów kulturalnych, sportowych, kompletny nowy uniwersytet, nowoczesne lotnisko i ostatnio centrum kongresowe na potrzeby światowej wystawy EXPO 2017. Charakter państwa symbolizuje fakt, że większość obiektów nosi imię obecnego prezydenta kraju Nazarbajewa: lotnisko, uniwersytet, biblioteka, stadion i wiele innych.

Miasto Astana jest projektowane od podstaw przez najśłynniejsze pracownie projektowe na świecie, a poszczególne obiekty projektują najwybitniejsi projektanci i architekci jak choćby brytyjska firma *Foster and Partners*, w tym sam *Norman Robert Foster*. Powstała metropolia licząca obecnie już 1,2 mln mieszkańców i ciągle rozwija się bardzo szybko.

W dniu 6 lipca 2018 roku Astana obchodziła uroczyste swój jubileusz 20-lecia istnienia stolicy kraju.

Dlaczego kongres górniczy w Astanie, skoro jest to jedno z najmłodszych państw świata i pytanie drugie - skąd tyle środków, aby tak szybko budować kompletnie nowe miasto i również nowe państwo?

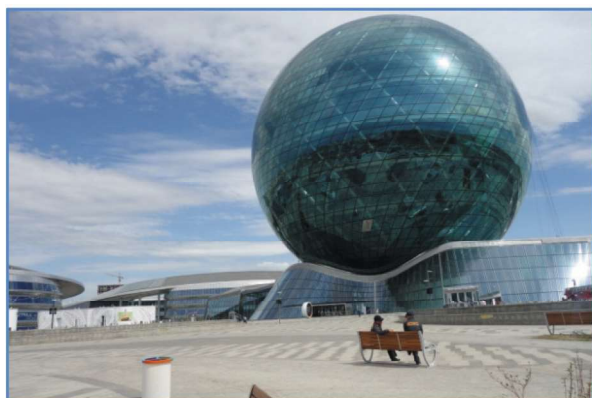
^{*)} Członek Międzynarodowego Komitetu Organizacyjnego Światowych Kongresów Górniczych (IOC)
Przewodniczący Stowarzyszenia Polski Komitet Światowego Kongresu Górniczego

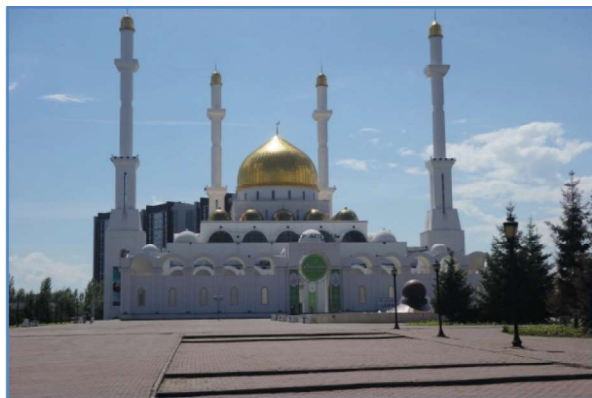
Astana – dzielnica drapaczy chmur

Astana przed zmierzchem

Centrum wystawowe EXPO 2017

Meczet – nieodłączny widok z kraju muzułmańskiego

Astana – miasto kwiatów, zieleńców i ogrodów

Żywe zielone słonie

Kazachstan jest obecnie potęgą górniczą świata. Kraj zajmuje 9 miejsce w świecie pod względem obszaru, zamieszkiwany jest przez 18 mln ludności, ale pod względem posiadanych bogactw naturalnych zajmuje w świecie bardzo wysoką pozycję. Po ogłoszeniu niepodległości jego gospodarka otworzyła się na świat, a inwestorzy ruszyli tłumnie po liczne surowce, dając krajowi olbrzymie zyski, które pozwalają na tak dynamiczny rozwój.

Kazachstan posiada 493 udokumentowane złoża zawierające 99 pierwiastków układu okresowego, z czego 70 złóż jest obecnie zagospodarowanych, dzięki czemu Kazachstan eksportuje do krajów takich jak Japonia, Korea Południowa, Chiny, Kanada, USA, Rosja oraz Unia Europejska głównie metale, takie jak: mangan, miedź, cynk, złoto, srebro, żelazo, uran, chrom i wiele innych. Olbrzymie zyski kraj ten czerpie

także ze sprzedaży surowców energetycznych, takich jak ropa i gaz. Zatem, podobnie jak Europę, do stanu świetności wydzwignęły ten kraj surowce (węgiel i stal) oraz dynamiczny rozwój górnictwa w XIX i XX wieku. Obecny Kazachstan unoszony jest na fali gospodarczego sukcesu pochodzącego z wielkich dochodów, które przynosi górnictwo.

O prawo organizowania Światowego Kongresu Górniczego Kazachstan ubiegał się przez wiele lat. Podczas głosowania na spotkaniu IOC w Wiedniu (2012 r.) przegrał rywalizację z Brazylią i Rio de Janeiro, co łatwo zrozumieć. W kolejnym głosowaniu w Montrealu w Kanadzie (2013 r.), gdzie wniosek Kazachstanu o prawo organizacji kongresu prezentował sam ambasador tego kraju, IOC nie mógł żadną miarą podjąć innej decyzji jak ta, że w 2018 roku Kazachstan zorganizuje 99 posiedzenie IOC i 25. Jubileuszowy Kongres.

Na posiedzeniu spotkaniu IOC w Rio de Janeiro w 2016 roku był już gotowy program kongresu oraz plan zorganizowania wystawy kongresowej EXPO'2018. W 2012 roku kiedy już prezentowano projekt centrum kongresowego na placu budowy rosła jeszcze trawa, ale w 2017 roku był już gotowy gigantyczny kompleks wystawowo-kongresowy Expo 2017 z olbrzymią kulą, widoczną z bardzo daleka na płaskim kazachskim stepie.

Obrady Kongresu ulokowano w nowym fantastycznym centrum kongresowym położonym naprzeciw centrum EXPO 2017. Świeżo zbudowane Centrum Kongresowe posiada wielką salę plenarną na 1500 osób, jak również kilkanaście mniejszych sal konferencyjnych oraz profesjonalne Centrum Prasowe. Gigantyczny obiekt posiada przestronne hale i pełne zaplecze gospodarcze zdolne ugościć setki, a może i tysiące uczestników.

Uroczyste otwarcie 25. Jubileuszowego Światowego Kongresu Górniczego w Astanie w dniu 19.06.2018 r.

W Centrum Kongresowym Astany – na głównej sali posiedzeń liczącej 1500 miejsc, na długo przed godziną 10.00 zajęte były prawie wszystkie miejsca. Na potężnym ekranie przewijało się dobrze przygotowane kongresowe „intro” prezentujące między innymi historię kongresów, miejsca gdzie się one odbywały wraz z wyeksponowaną informacją o twórcy tego wielkiego naukowo-technicznego ruchu górniczego, zwanego światowymi kongresami górniczymi - profesorze Bolesławie Krupińskim.

Uroczystość otwarcia poprowadził w całości obecny Prezydent Światowych Kongresów Górniczych prof. Marek Cała. Był to Jego debiut w tej roli. Ostatni Kongres w Rio de Janeiro odbywał się jeszcze pod kierownictwem prof. Józefa Dubińskiego, choć już wtedy było wiadomo, że na stanowisko to wybrany został prof. Marek Cała. Śmiało mogę powiedzieć, że był to bardzo udany debiut prof. Marka Cały. Tu trzeba wtrącić, że o ile wymowa nazwiska prezydenta Dubińskiego była prosta, to wymowa nazwiska nowego prezydenta sprawia trochę trudności i w większości przypadków jest on przywoływany jako prof. Marek Kala.

W honorowym prezydium Kongresu obok Prezydenta prof. **Marka Cały** zasiedli:

- Przedstawiciel Prezydenta Kazachstanu Nursułtana Nazarabajewa – **Aleksander Machkevitch**,
- Pierwszy zastępca Premiera Republiki Kazachstanu – **Askar Mamin**,
- Wiceminister Przedsiębiorczości i Technologii w Rządzie Polskim - **Tadeusz Kościński**,
- Dyrektor grupy Global Mining for the TMX. Group ltd. Kanada - **Dean McPherson**,
- Prezydent Koncernu ISSA Mining – **Ulrich Meesmann**,
- Dyrektor Global Leader of the Mining Service Line McKinsey&Company - **Jukka Maksimainen**.

Po bardzo ładnym wprowadzeniu prezydenta Marka Cały list od Prezydenta Kazachstanu Nursułtana Nazarabajewa odczytał Jego przedstawiciel - Aleksander Machkevitch. Kolejno głos zabierali wszyscy członkowie honorowego prezydium, przedstawiając pozytywne i liczne korzyści z rozwoju

Otwarcie Kongresu – przemawia Prezydent IOC WMC Prof. Marek Cała oraz polski Wiceminister Przedsiębiorczości i Technologii - Tadeusz Kościński (fot. P. Czaja)

górnictwa światowego, podkreślając w tym duże znaczenie Światowych Kongresów Górniczych.

W trakcie uroczystości otwarcia zaprezentowano też fragment górnictwa Kazachstanu poprzez prezentację diamentowego partnera Kongresu ERG (*EurAsien Resources Group*).

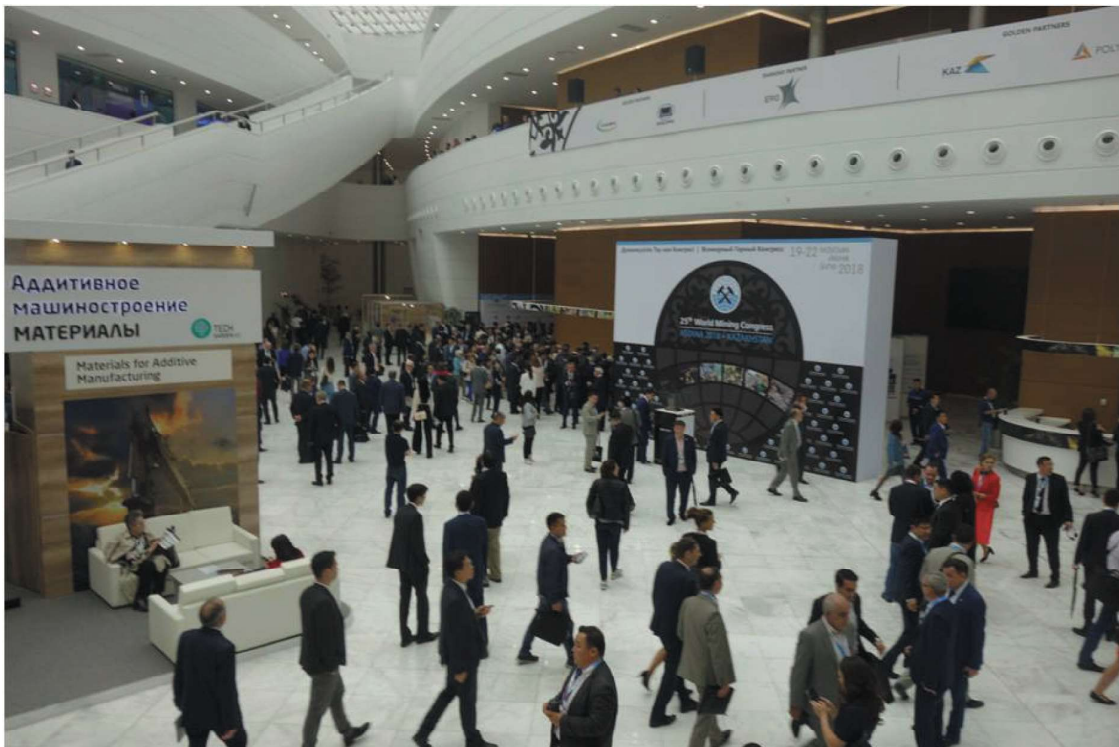
Po uroczystym otwarciu, które trwało dokładnie 58 minut, odbyła się sesja plenarna moderowana przez prof. Michaela Karmisa – dyrektora *Virgina Center for Coal and Energy Research* (USA).

W sesji plenarnej wystąpili:

Zhenis Kassymbek (Kazachstan), prof. Hua Guo (Australia), Michael Hitch (Kanada), Robert Barnes (Wielka Brytania), Maxim Baranov (Kazachstan), prezentując najistotniejsze zagadnienia dla rozwoju współczesnego górnictwa oraz współczesnego zarządzania w przemyśle surowcowym na świecie.

Sala obrad plenarnych Kongresu

Widok na hall główny Centrum Kongresowego

25. Światowy Kongres Górniczy w liczbach

Organizatorzy Kongresu opublikowali (<https://static.>), że do udziału w kongresie i towarzyszącemu kongresowi Expo - zarejestrowało się **2586** uczestników pochodzących z **50** krajów świata i reprezentujących **1047** przedsiębiorstw, stowarzyszeń naukowo-technicznych, oraz **79** uczelni wyższych. Na kongresie zaprezentowano **368 referatów autorstwa ponad 700 specjalistów z 37 państw**.

Pod względem liczby uczestników ten kongres zajmie czwarte miejsce w historii Kongresów po: Las Vegas (36,6 tys.), Acapulco (5,7 tys.) i Pekinie (2,7 tys.). Jest to bardzo dobry wynik jak na kraj, który co prawda pod względem obszaru jest 9. krajem na świecie, ale ma zaledwie 18 mln mieszkańców, zajmując w tej kategorii 62 miejsce na świecie.

Poza obradami plenarnymi Kongres obradował przez 3 dni w sekcjach tematycznych, przy czym obrady trwały zarówno przed południem, jak również w porze popołudniowej. Zatem poza pierwszym dniem, gdzie przed południem odbyło się otwarcie i uroczysta sesja plenarna, w pozostałe dni odbyły się po dwie sesje. Sumując więc wszystkie, otrzymamy 35 sesji roboczych.

Każdej sesji przewodniczyło kilkusobowe prezydium, a słowa powitania i otwarcia kierował do zebranych przedstawiciel Komitetu Naukowego Kongresu. Wyglądało to bardzo elegancko i dostojnie. Obrady prowadzono w dwóch językach - rosyjskim i angielskim z pełnym symultanicznym wzajemnym tłumaczeniem. Tu można organizatorom przypisać małą łatkę, że kabiny tłumaczy nie były dobrze wyizolowane akustycznie od całego audytorium i w większości przypadków obok głosu mówcy słychać było też w tle głos tłumacza. To bardzo przeszkadzało w odbiorze.

Tematyka kongresu obejmowała prawie wszystkie zagadnienia istotne dla branży górniczej. Poza standardowymi tematami jak: geologia, geodezja, eksploracja, geomechanika, eksploatacja podziemna i odkrywkowa, mechanizacja, automatyzacja, robotyzacja i informatyzacja górnictwa odbyły się także obrady na bardzo nietypowe tematy jak np. „górnictwo i pieniądze” czy „kobiety w górnictwie”.

Sesje kongresowe odbywały się w bardzo precyzyjnie zaplanowanych ramach czasowych (<https://www>):

- 10.00 – sesja poranna część I
- 11.30 – przerwa kawowa
- 12.00 – sesja poranna część II
- 13.00 – obiad (serwowany dla wszystkich zarejestrowanych uczestników)
- 14.00 – sesja popołudniowa część I,
- 16.00 – przerwa kawowa,
- 16.30 – sesja popołudniowa część II.

Taka organizacja obrad sprzyjała możliwości uczestniczenia w różnych sesjach tematycznych. Sale obrad były na tyle przestronne, że uczestnicy mogli łatwo się przemieszczać nawet w trakcie obrad, nie przeszkadzając zbytnio pozostałym uczestnikom.

Każdego wieczoru organizatorzy zapraszali na różne kongresowe spotkania (w ramach opłaty kongresowej). I tak:

- w dniu 19.06.18 w jednym z najlepszych hoteli Astany odbyła się gala kongresowa, gdzie wręczano sponsorom stosowne certyfikaty i podziękowania,
- w dniu 20.06.18. w tym samym hotelu odbył się główny bankiet kongresowy,
- natomiast w dniu 21.06.18 odbyło się w Centrum Kongresowym uroczyste zakończenie Kongresu z tradycyjnym przekazaniem „symbolicznej lampy kongresowej”

w ręce organizatorów następnego kongresu w Brisbane w Australii. W uroczystości wziął udział Ambasador Australii w Kazachstanie oraz liczna delegacja z miasta Brisbane, która fetowała swoją radość z prawa do organizacji następnego kongresu w 2021 roku.

Kongresowa Wystawa Expo 2018

Na wystawie EXPO 2018 ulokowanej w innym bardzo rozległym obiekcie, położonym w samym centrum Astany zaprezentowało się **260** firm z **37** państw pochodzących z całego świata (<https://static.>, <https://www>). Dominowały oczywiście firmy z Kazachstanu, ale bardzo licznie reprezentowane też były: Rosja, Chiny, Kanada, Szwecja, Wielka Brytania. Polska posiadała 6 stanowisk, w tym jedno stanowisko narodowe zorganizowane przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu (<https://static.>). Żadna ze znanych polskich firm produkujących sprzęt górniczy w Kongresowym Expo nie uczestniczyła.

Imprezy około kongresowe

We wszystkie dni kongresowe organizowane były wycieczki turystyczne po mieście Astana (<https://static.>) i trzeba przyznać, że w tak młodym mieście jest co oglądać przez 3 godziny.

Tu dodać należy, że wszystkie wycieczki organizowane były w ramach opłaty kongresowej, co wyróżnia ten kongres bardzo pozytywnie spośród kilku ostatnich.

Organizatorzy Kongresu zaproponowali uczestnikom kilka technicznych wycieczek do zakładów pracy, z reguły znacząco oddalonych od Astany (<https://static.>). W programie były kopalnie miedzi, złota wraz z hutami i zakładami rafinacji metali szlachetnych. Były też wyjazdy do kopalni węgla kamiennego w Karagandzie.

Po raz pierwszy od kongresu w 2008 roku w Krakowie organizatorzy nie pobierali za wycieczki pokongresowe dodatkowych opłat, a każdy z uczestników zagranicznych mógł wybrać jedną z nich.

Udział Polaków w 25. Jubileuszowym Światowym Kongresie Górniczym

Poza oczywistym udziałem prezydenta IOC prof. Marka Cały oraz sekretarza Generalnego IOC dr. Jacka Skiby Polskę reprezentowało kilkanaście osób, co w porównaniu z kongresem w Montrealu (74 osoby) i w Rio de Janeiro (61 osób) jest wynikiem bardzo skromnym. Wśród autorów prac prezentowanych na kongresie przeważają reprezentanci polskich uczelni górniczych, ośrodków naukowo-badawczych i Wyższego Urzędu Górniczego. Polski przemysł górniczy reprezentowany był jedynie przez wiceprezesa JSW Artura Dyczko oraz prezesa Stomil Wolbrom Piotra Pięte. Dziwi skromna reprezentacja Polski, mimo iż na 4 Polskim Kongresie Górniczym w listopadzie 2017 r. w Krakowie było zorganizowane specjalne stoisko informacyjne o 25. Kongresie, a wszyscy uczestnicy otrzymali broszury zaproszenia Komitetu Organizacyjnego oraz broszurki informacyjne o kongresach wydane przez Stowarzyszenie Polski Komitet Światowego Kongresu Górniczego.

Na Kongresie reprezentowane były następujące polskie instytucje, których przedstawiciele wystąpili z referatami:

I.p.	Instytucja	Autorzy referatów
1.	Wyższy Urząd Górniczy w Katowicach	Prezes WUG dr Adam Mirek Dyrektor Zbigniew Rawicki
2.	Główny Instytut Górnictwa w Katowicach	Dyrektor Generalny prof. Stanisław Prusek Wicedyrektor dr inż. Zbigniew Lubosik Wicedyrektor dr inż. Jan Bondaruk Dr inż. Alicja Krzemień Dr inż. Aleksandra Koteras
3.	Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie	Prof. Piotr Czaja Dr hab. inż. Tomasz Niedoba Mgr inż. Waldemar Mijał
4.	Politechnika Śląska w Gliwicach	Prof. Jan Drenda
5.	Instytut Techniki Górniczej KOMAG	Prezes dr Małgorzata Malec
6.	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	Wiceprezes Zarządu mgr inż. Artur Dyczko
7.	KGHM Cuprum Centrum Badawczo-Rozwojowe	Mgr inż. Sławomir Fabich, Dr inż. Sławomir Świtoń

Część polskiej delegacji: z lewej: Sekretarz Generalny IOC WMC dr Jacek Skiba, Prezydent IOC prof. Marek Cała oraz delegaci z AGH, z prawej: przedstawiciele AGH, GIG, JSW i WUG.

Wystąpienia przedstawicieli AGH (od lewej: Waldemar Mijał, Piotr Czaja, Tomasz Niedoba)

Podsumowanie

Kolejny Światowy Kongres Górniczy przeszedł do historii. Odgłosy płynące z Astany wieszczą jego ogromny sukces jeżeli chodzi o górnictwo w tamtym regionie. Olbrzymie zainteresowanie młodych ludzi z ościennych krajów oraz dalekiej Azji, Australii i Afryki świadczy o głębokiej potrzebie wymiany doświadczeń, o czym zawsze marzył inicjator tych kongresów prof. Bolesław Krupiński.

Ustanowione w Astanie stypendium im. Prof. Bolesława Krupińskiego powinno sprzyjać stopniowemu wprowadzaniu do tego szlachetnego grona kolejnych zastępów ludzi młodych, którzy będą zdolni dźwigać ten kaganek górniczej oświaty wszędzie tam gdzie są surowce i wszędzie tam gdzie klimat dla górnictwa jest przychylny. Bez surowców nie ma bowiem rozwoju gospodarczego, a bez rozwoju gospodarczego nie ma postępu. Współczesny świat żyje już

ideami czwartej rewolucji naukowo-technicznej, a ta bazuje wyłącznie na wyrafinowanych technologiach, potrzebujących niestandardowych surowców. Kto może je dostarczyć współczesnemu światu?

WYŁĄCZNIE GÓRNICTWU.

Pozdrawiam wszystkich polskich górników.

Materiały źródłowe

<https://static.caspianworld.com/events/wmc/download/WMC18-post-show-en.pdf>

<https://www.wmc2018.org/en/>

Artykuł wpłynął do redakcji – lipiec 2018
Artykuł akceptowano do druku 21.08.2018